

Ord bliver staaende. Jeg troer, at, dersom Hensigten med Regeringens Lovforslag skal opnaaes, er det nødvendigt, at Ordet „Næringsdrift“ bliver staaende; thi ellers kommer man ind paa en ganske anden Vej end det, som efter min Tanke er Regeringens Hensigt med nærværende Lovforslag. Naar jeg har ytret, at den ærede Landstingsmands Spørgsmaal førte Sagen til det Punkt, hvorfra den skulde bedømmes, da var det min Mening dermed at gjøre opmærksom paa, at Regeringen hidtil har fulgt et Bevillingsystem med Hensyn til Udøvelsen af Mølleneringen eller med Hensyn til at kunne anlægge og benytte en Mølle, idet der er fulgt visse Regler med Hensyn til Landet og visse Regler med Hensyn til Kjøbstæderne, i hvilken sidste Henseende det var Regelen, at man blot skulde løse en Bevilling, og, saavidt jeg opfattede den ærede Indenrigsminister, var der ingen egentlige Indskrænkninger. Det var altsaa kun en Afgift igjennem Bevillingsveien, som blev erlagt; og da havde man Rettigheden. Det er denne Fremgangsmaade, som, efter min Tanke, Regeringen nu ikke længer finder hensigtsvarende. Man vil ophæve en Deel af Bevillingssystemet, og det er derfor, at man har foreslaaet nærværende Paragraph og deri at optage Ordet „Næringsdrift“. Men der er ogsaa endnu en anden Betragtning, som jeg skal tillade mig at henlede den ærede Forsamlings Opmærksomhed paa. Man har med megen Styrke og med mange forskjellige Argumenter søgt at henvise til, hvor nødvendigt det var ikke at røre ved Møllernes Næringsvei, ellers gif den tilgrunde. Jeg for mit Bedkommende troer, at denne Anskuelse er meget langt fra, hvad der i Virkeligheden vilde indtræde; jeg troer slet ikke, at noget Sligt er at befrygte. Men der er ogsaa et andet Moment, forekommer det mig, som man maa tage Hensyn til i det Dieblif, man vil gaae ind paa at komme til en friere Udvikling af vore Næringsforhold, og det er det: hvad Betydning har denne Næringsdrift med Hensyn til hele Landet? Der er jo meget ofte opfattet de Spørgsmaal: er Danmark et Fabrikland? bør Danmark være et Fabrikland? kan Danmark blive et Fabrikland? Det er de Spørgsmaal, som have været debatterede og maaskee i lang Tid

ville blive debatterede, uden at man bliver enig derom; men det troer jeg dog, at Alle ere enige i, at Landets naturlige Produkter skulle vi søge at forædle, dem skulle vi søge at bringe dertil, at de giye os det størst mulige Udbytte, og jeg troer dog virkelig, at Ingen vil nægte, at en hensigtsmæssig Meelproduktion er af høj Betydning. Det er ganske vist, at Meel og Gryn er en Forbedring af den almindelige Gjenstand: Korn; det bliver altsaa, naar det drives i det Større, til en formelig Fabrikation, og forsaavidt kan man vel tage Hensyn dertil, naar man opfaster det Spørgsmaal, om Danmark skal være et Fabrikland eller ikke. Men, for dog at henlede den ærede Forsamlings yderligere Opmærksomhed paa, af hvilken Betydning dette Spørgsmaal om Kornværenes Forbedring til Meel og Gryn er, da maa jeg gjøre opmærksom paa, at der aarlig formales i Landet 4 Millioner Tønder Kornvarer. Ja, mine Herrer! her er Spørgsmaal om 4 Millioner Tønder Kornvarer, og da er det vel en Betragtning, som har en stor Betydning, hvorledes det Produkt, som fremkommer af disse 4 Millioner Tønder Kornvarer, udbringes til det højeste og bedste Quantum, som det kan. Dersom man ved en forbedret Udvikling af Mølleneringen blot frembringer 10 pCt. Mere, have vi en Besparelse for hele Landet af 400,000 Tønder Kornvarer; men det kunne vi vel ikke bringe det til, og jeg vil da antage, at kun 5 pCt. vindes derved, men saa have vi dog en Gevinst for hele Landet af 200,000 Tønder Kornvarer. Jeg mener, at dette er en Betragtning, som man vel maa overveie, inden man tager Hensyn til, om Møllerne ved, at der anvendes en større Indsigt, en større Kraft, en bedre Udførelse af den hele Maling, muligens ikke skulde kunne komme til at bestaae. Jeg seer virkelig ikke Andet, end at det, som der her for Dieblifket er Tale om, at beholde Ordet Næringsdrift, maa være af den højeste Betydning med Hensyn til dette Spørgsmaal. Jeg seer ikke rettere, end at, dersom denne Frihed gives, saa vil derved en langt bedre Produktion af Meel og Gryn finde Sted; det vil absolut anspore til, at man vil indføre Forbedringer, og jeg troer derfor, at man ved at ville omgærde Møllerne med alle